

ЎЗНОМА
1930 ЙИЛ
12 МАЙДАН
ЧИҚА
БОШЛАГАН

ЎЗБЕКИСТОН ЖУМХУРИЯТИ ИИВ ҲАЙЪАТИ НАШРИ

17 АПРЕЛЬ 1992

№ 43 (2463)

1992 ЙИЛ 17 АПРЕЛЬ

ЖУМА

НАРХИ: ОБУНАЧИГА 50 ТИИИН, СОТУВДА 1 СҮМ.

Кейнги вақтларда баъзи рўзномаларни ўқир эканмиз, ҳуқук-тартибот вакилларига қарата қандайдир ишончсизлик, умидсизлик билан, гоҳида нафратланиб ёзилган мақолаларни учратиб қоламиз.

Мен Каттакўрғон тергов қамоқонасида бир неча йиллардан бўён хизмат қилиб келаман. Бизга келиб тушаётган йигит ва қизларнинг кўпчилиги ёшлар. Вояга етмаган ўспиринлар ҳам бор. Мен ўзаш тажрибам давомида шундай нарсаларга ҳайрон қолдимки, уларнинг кўпчилиги жинотни етишмовчиликдан, очикдан ва ноҷорликдан қилишмаган. Айлов варақаларни кўздан кечирар экансиз маълум бўладики, ҳаммаси яхши, ейиш-квиши етарли оиласлардан.

Улар ўйларида, оиласида қай аҳволда яшашганлари, отонаси, ўқитувчилари, танишибилишлари тарбиясини қай даражада олишганларини бир кўринингиздаёқ кийимларидан, гапларидан, орқаларидан келишаётган тўп-тўп оғайниларидан англаб оласиз. Шундай кийинганлари борки, оддий колхозчи ёки хизматчи бир йил ишлаши керак бўлади бу уст-боши олишга.

Ота-оналар кўз ёшлари билан ёлворишиб: «Биттагина ўғлим эди, кичиг ўғлим эди, эрка ўғлим эди, ёшлини қилиб қўйди, — деган гаплардан нарига ўтишмайди. «Нега ишга жойлаштирумадингиз?» — деб кўринг-а. «Ишлашига ҳожат йўқ эди, ҳамма нарса етарли эди», — деган жавоб қайтарилади.

Учрашув хоналарида, суд залларида, тергов хоналарида бефойда койишларга, танбехларга, кечикан кўз ёшларга зўр беришади. Энди кеч, ғишти колидан кўчган бўлади бу вақтда. Бу танбехларни участка вакили лойга ботиб, гоҳ

пиёда, гоҳ бирорнинг машинасига ялиниб, уйингиз останасига боргандা бериш керак эди. Уша вақтда ходими кўкрагидан итартугдек ҳайдаб солмай, биргаликда чора топиш керак эди. Баъзи отоналар, ҳатто «ичкаридаги» ёки қизига телевизор ҳам киритиб юборишига, иложини топса, ҳар куни келишга тайёр. Эй, ақлли ота-оналар, шу телевизорни ёнингизда олиб ўтириб, ширинширин гаплардан сўнг, ўқиш ва ёзишдан сўнг кўрсатсангиз бўлмасмиди? Энди ёдга тушдими? Бир кун кечикди

нилигини ҳисобга оламиз, ота-онасигининг ҳурматини қиласмиш ёки эгаллаб турган мансабини ўйлаймиз. Уқитувчиларнинг эса тили қисқалик қиласмиш ёки кўпинча, чунки бир вақтлар қуокроқ саломаликлар бўлган эди ота-оналар билан.

Айтайлик, болангиз бир кунда ўғри номини олиб қолмайди, у олдин мева-чева, товуқ, велосипед, магнитофон сингари нарсалардан бошлабдан сўнг, шуларнинг биронтасини ҳам кўрмадингизми? Бошига кийиб келган телпак ёки қўлига тақиб олган узук,

пенсиясини ёб ётишлар, онасини зўрлаб ўлдиришлар, синглиси ёки ёш гўдаклар номусига тегишишлар, ўз келини қўйнига киришларни осмондан, бошқа сайдардан тушганлар қилмади. Ҳаммасини ўзимизнинг эрка ўғиллар, эрка қизларимиз қилишмоқда.

Журналистлар эса аксарият ҳолларда милиционерларнинг устига мағзава ағдаридан бошқасига ярашмаялти. Айниқса, Талабалар шаҳарчасидаги воқеалардан кейин бу авж олиб кетди. Худди ким-ўзарга ўйнашатгандек. Бу эса ички ишлар идоралари ходимларининг ҳалқ олдидаги обўсими тўкишдан бошқа нарсага олиб келмайди. Обўйимизнинг тўкилишидан эса биринчи навбатда ҳалқ ўзар кўради. Чунки ёмонмизми, яхшимизми, бизнинг идорагина қонунбузарлар, жиноятчилар билан курашади. Мавқеимизнинг пасайши эса ўшаларнинг тегирмонига сув қуяди, холос.

Келинг, эрками, якками, бойваччами, ҳаммага бирдай қараб, имон билан, инсоний қадру-қиймат билан фарзандларга таълим берайлик, текширайлик, яхши ўйлга солайлик, ростгўйликка, ўзаро ҳурматга ўргатайлик. Ана шундагина жиноят камайиб қолар, балким.

Бизларда шунча жиноятчи бўлиши керак, деган бўйруқ ҳам, план ҳам йўқ. Қанчалик тинчлик ва осойишталик бўлса, шунчалик бизга яхши.

Бу ерга эса ёшлар милициянинг айби билан эмас, ҳаммамизнинг хатомиз туфайли келиб қолишади.

С. КАРИМОВ,
Каттакўрғон шаҳар тергов ҳибхонаси бошлиғининг тарбияйишиларни ўзинбосари ички хизмат майори.

БУГУН — ЎТ ЎЧИРУВЧИЛАР КУНИ

ШИШАДОШЛАР

Салават Баҳрутдинов эндиғина 22 баҳорни кўрди. Лекин ўйламай қилган иши уни суднинг қора курсисига судради.

Салават ўргори В. Каршин билан тўйғунча ичди. Биргалашиб дўконга ҳам боришиди. Аммо қайтаётгандарида гапи гапига тўғри келмай жанжал кўтарилиди. Салават жаҳл устида қўйнидаги пичноқни олдида, ошинасининг бўйнига санчди.

Яхшиямки воқеанинг кўчада бўлгани. Одамлар ҳушсиз йицилган Викторни ўз вақтида касалхонага жўнатишиди.

Тошкент шаҳар Ҳамза тумани халқ суди эса С. Баҳрутдиновни 5 йиллик муддатга озодликдан маҳрум этди.

М. ҲАКИМОВ.

СУРАТЛАРДА: ички хизмат майорлари Р. Қосимов, А. Маткаримов ва Р. Акрамовлар Тошкент шаҳар Енгинга қарши кураш бошқармаси наиватчилик қисмига тушган ташвиши хабар туфайли йўлга тушишиди. В. ГРЕХОВ олган суратлар.

ФАЛОКАТ ВАҚТ ТАНЛАМАЙДИ

НАМАНГАН

Эрталаб 5.10 да хабар тушди. Наманган туманинда 36-мактабнинг спорт залида ёнгии чиққан. Соат 5.40 да ўт ўчирувчilar оловни тизгинлашиди, 7.30 да эса тилсиз «ёв» бутуни лайтартаралди.

130 квадрат метр майдон ёниб, мактабга 4000 сўмлик зарар етди. Фалокат электр симларининг уланини қолиши натижасида рўй берган.

Чўст шаҳридаги «Ғунча» болалар боргчалигининг ошхонаси қозондаги ёнинг ёниб кетиши натижасида «сарни аждар» домида қолди. Зарар 400 сўмни ташкил қилди.

АНДИЖОН

Асака тумани «Правда востока» жамоа ҳужалиги дехқони А. Мақсадовнинг ўйнда ёнгии чиққиб, 1000 сўм миқдорда зарар етди.

Сабаби оддий: газ плитасидан иотўғри фойдаланишган.

САМАРҚАНД

Шаҳарнинг Оби Раҳмат кўчасидаги уйлардан биррида оилавий жанжал натижасида ёнгии чиққиб, 4240 сўмлик мол-мулк ёниб кетди.

БУХОРО

Ниждувон шаҳрида яшовчи А. Халиловнинг 4 квадрат метр айвони ёниб, 100 сўмлик зарар етди.

ТОШКЕНТ

Худди шу куни бу ерда беш жойда ёнгии содир бўлди.

(Ўт ўчирувчilar фаолиятига багишиланган материалларни 2-саҳифада ўқийсиз).

ҚИСКА САТРЛАР

НОМОЗХОНМИ?

Январь ойида Самарқанд шаҳрида жойлашган Ҳожи Юсуф масжиди омборхонасига ўғриликка кирган но маълум шахс у ергага газ пилатиси, шамоллатич, телефон, чойшаб ва жойномозларни «супириб» кетган эди. Кўп ўтмай ҳеч қаерда ишламайдиган С. исмли шахс ушланди.

ЯНГИ ДАВР ОДАМЛАРИ

Самарқанддаги «Янги давр» ширкати ишчиси маҳолда «Наврўз» акционерлик савдо-ишлаб чиқарыш жамиятига қарашли 15-сон дўкондан нархи 700 сўмлик витринани уриб синдириди.

ҚАДРСИЗЛАНИШ

Тойлоқ туман Боризагон матлубот жамиятига қарашли 5-сон дўкон сотувчиши харидор ҳақидан адашиб кетди. Бу 1525 сўмни ташкил қилди. Пулнинг қадрсизланиши адашишга ҳам таъсир қилмоқда.

САВДО

Пойарий тумани Наримон қўрғонидаги истиқомат қўйувчи Т. исмли шахс 4 кути «Астра» сигаретани 48 сўмга сотаётгандан кўлга тушди. Унда бу маҳсулотининг таги сероб экан.

С. ЗОҲИДОВ,
милиция капитани.

Бир суткада

ТОПИЛДИ

Шу йилнинг 11 марта куни Ўрта Чирчиқ туманинга иш билан кетаётгандан эдим. Йўлда ёнилғи қуйиб олиш учун тўхтадим. Бензиннинг пулини тўлагани кетганимда, номаълум шахс «ВАЗ-2101» белгили машинани олиб қочди.

Иўловчи машинага ўтириб, мелисаҳонага бордим. Бор гапни айтдим. Тезда қидирив бошланиб кетди. Орадан бир сутка ўтгач, машинам қайтарилиди.

Уловимнинг топилишида Ўрта Чирчиқ тумани ИИБ ходимлари Бахтиёр Эрматов, Уткир Ҳанжаров, Мирҳаким Мингбоев, Комил Маражаповларнинг хизматлаши катта бўлди.

Раҳмат сизларга, ўғиллаrim!

70 ёшли нафақадор Ҳуссан ҲАМИДОВ.

ОЛОВ БИЛАН КУРАШИШ ЖАСОРАТНИНГ ЎЗИДИР

Оловнинг кашф этилиши ҳақидаға ривоятлардан ҳаммамиз воқифмиз. Бир пайтлар оддий тошларни бир-бираға уриштириш натижасида чиқдан учун бугунги кунда инсоннинг беминнат ёрдамчисига алланиб қолди. Унга шу даражада ўрганиб кетдики, оловсиз бирор юмушимишни бажаришмиз кўп душвор, на бирор таом пишира оласиз, на бирор жойга бора оласиз, на...

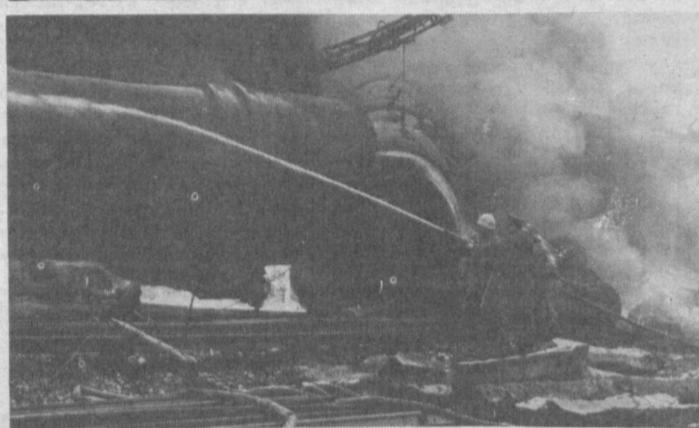
ҚЎЛИ БАЛАНД КЕЛСИН ҚАДРИ БАЛАНДНИНГ

Хуллас, бу ҳақда кўп гапириш мумкин. Аммо ҳар қандай яқинликда ҳам мельёр, чегара бўлиши керак. Олов билан билиб муносабатда бўлсангиз, ҳар қандай ишни бир зумда адо этишингиз мумкин, агар эҳтиётсизлик қиласидан бўлсангиз, у сизнинг энг ёвуз душманингизга айланадики, бир неча сония ичидаги ғоят залворли зарар етказишга қодир.

Аввало мингта мисолни кўрган бўлсақда, ҳаммамиш ҳам эҳтиёткорлик қиласидан тартиб-қондаларга риою этавермаймиз. Қолаверса, фалокат оёқ остида деган гаплар ҳам бор. Жумҳурият ИИБ ёнгиндан муҳофаза қилиш бошқармаси ходимлари ана шундай кўнгилсизликларнинг олдини олишга, иложи бўлмаганда эса мумкин қадар тезроқ бартараф этишга масъулдирлар.

Бу касб соизбларининг беминнат хизматларини инкор этишга ҳеч кимнинг ҳақиқиётини ўйқ. Зоро ойни этак билан ёпиб бўлмайди. Та-

савур қилинг-га, бирор жойда ёнгин содир бўлди. Қопқора тутун кўкка ўрлаяпти. Табиики, бу пайтда сиз ва биз кўпинча таҳликага тушиб қоламиз, бирда-иккита кўрмаганмизда. Қолаверса, тигиз паллада қандай йўл тутини ҳам билавермаймиз. Шунда ўт ўчирувчилар жонимизга оро киришишади. Қерак бўлса, азиз жонларини хавф остига қўйиб бўлсада, оловни бартараф қилишади. Ахир уларнинг бир

Суратларда: газ фавворасидаги ёнгинни ўчириш (чауда), темирйўл станцияларидан бирда содир бўлган авариядан сўнг ёнаётган нефтли цистернадаги ёнгинни ўчириш пайти.

В. ГРЕХОВ олган суратлар.

Кулинг-а, кулинг. Нима, иш йўқми? Илоҳим, сизларга иш қолмагани рост бўлсин-э.

Буидай олиб қараганда, ўт ўчирувчилар касбнинг турган-битгани ташвиш. Шунақа хизмат бу. Чидаган, жиллақурса, бир марта ишлаб кўрсни, билди. Қанийди, «ёнгин» деган сўзни луѓатимиздан бутунлай ўчириб ташлай олсан. Тил бойлигимиз битта сўзга камайибди. Афуски, кўлнимиздан келмайди. Иложи ўйқ. Парашон хотирлигимиз, бепарволигимиздан фориғ бўлиш осон эмас.

Шунинг учун ҳам ёнгиннинг олдини олишда жон кўйдириб ишлаб ўтишади йигит-қизларни мөхнатига чин дилдан хайриҳоҳимиз. Уларга ажойибдан ажойиб тилаклар билдирамиз.

Ҳурматли, ўт ўчирувчилар! Сизларга умуман иш қолмасин. Қип-қизил, нарвонли машиналарнинг турган жойида занглаш кетсан, ўт балоси даф бўлсин-у, сизнинг «қаҳ-қаҳа»дан очилган оғизларнинг қайта юмилмасин. Омон бўлинглар! Бизнингча, бундан ортиқ тилак бўлмаса керак, нима дедингиз?

Бугун ўт ўчирувчилар куни. Мен эса шу муносабат билан уларни, қолаверса, жумҳурият ИИБ ҳузуридаги «Кўриқлаш» бирлашмаси ходимларини ҳам муборакбод этмоқчиман. Бу фикрим баъзиларга эриш тувилиши мумкин. Аслида эса...

Китоб тумани ИИБ ҳузуридаги кўриқлаш бўлими марказлашган соқчилни пультига ташвиши сигнал тушди. Милиционерлар шошилинг рашида матлубот жемиятига қарашли «Гўзали» кўпмолли дўконига этиб бориши. Айни тонг палласи бўлишига қарамасдан, чор-атрофни қопқора тутун қоплаган. «Сарик аждар» дўйокни гўёки ямлаб ютишга қарор қилгандек.

Кўриқлаш бўлими иккиминада ташвишига тушшиб қолиши. Аммо бу ҳолат узоқ давом этмади. Ўт ўчирувчилар этиб келгунларнинг қадар кўл қовушткошиб ўтиш ярамайди. Иккевон ўт-

Кулинг, ўртоқ капитан, ичакка эҳтиёт бўлиб кулаверинг! Дарвоце, машинанингизга сув солинганини ўзи?..

СУРАТДА: Узбекистон ҳалқ артисти Бахтиёр Иҳтиёров «Ким жинни?» кинокомедиясидаги ўт ўчирувчилар командаси бошлини ролиди.

Р. ВИБИШИЕВ олган сурат.

БИЗГА ҲАМ БАЙРАМ БУГУН

ни бартараф этишга киришиб кетиши. Шу тариқа умумий нархи 1 миллион 200 минг сўмлик моллар сақлаб қолинди.

Фаргона вилоятидаги ёнгиндан саклаш хизмати ходимлари ҳаммакасбларимиз кўмагидан ғоят мамнун бўлиши. Ҳамкорликда қилинган ҳаракат түфайли Яйпан шаҳридаги 2-кўпмолли дўконида, Олтинарик туманиндағи 13-аралаш моллар дўконида рўй берган ёнгин устидан тўлағала қозонилди.

Марғилон шаҳар ИИБ ҳузуридаги кўриқлаш бўлими ходимлари — МСП навбатчи назоратчisi М. Султонов, милиция сержантлари А. Сайдоров, Ф. Истроилов, М. Ахмедовлар ҳам вақтни бой бермай 82-озиқ-овқат дўконида ҳозир бўлиши. Дўкон эшиги

олов исканжасида қолган экан. Шиддатли куаш оқибатида кутилмаган фалокат оқизлик қилди. Қарангки, орамизда нияти қора кимсалар ҳам борда, кимдир солярка қўйиб, гугурт чақкан экан.

Үтган йилнинг ўрталарида «СССР 60 йиллигига номли тикивчилик фабрикасида рўй берган воқеа ҳали-ҳануз буҳороликлар тилидан тушмайди. Олов корхонанинг пул сақланадиган хонасини ҳам забт этган. Ф. Хўжаев тумани ИИБ ҳузуридаги кўриқлаш бўлимидан этиб келган милиция катта лейтенанти К. Ҳамроев, милиция сержантлари Д. Сайдоров, С. Бобоқонов, А. Шароповлар ҳақиқиқи қаҳрамонлиги намуналарини кўрсатдилар. Бу ерда мутлақо муболага йўқ. Улар ҳаётларини

хавф остига қўйиб бўлсада, кассадаги пул сақланадиган темир кутини ва мухим хужжатларни ташқарига олиб чишига муваффақ бўлдилар.

Ангор тумани ИИБ ҳузуридаги кўриқлаш бўлими милиционерлари К. Пардаев ва З. Тўракуловлар мухофазадаги обьектларни айланиб юришганди. Матлубот жамиятининг 2-дўкони ёндан ўтишаётганди, ичкаридан ўт чиқаётганини кўриб қолиши. Ўйлаб ўтиришга вакт қайда дейсиз, атроф қоп-коронги бўлишига қарамасдан электр симини узиб ташлашди. Фалокат ҳақида рашидан ИИБ навбатчилик қисмига хабар қилишида, оловни тизгинлашга ёнг шимариди киришиб кетнишиди. Шу тариқа давлатнинг 200 минг сўмлик мол-мулки увол қилинмади. Ўт ўчирувчилар

етиб келишгандан, уларга деярли иш қолмаганди.

Урганч шаҳридаги ҳамкасларимиз — милиция сержантлари С. Матёкубов ва Ю. Оллоёровлар ҳам ёнгиндан мухофаза қилиш ходимларини беминнат кўмак бердилар. Шу тариқа шаҳардаги 9-дўконнинг қули кўкка совурилмади.

Кўрдингизми, хизматимиз мазмун-моҳияти жиҳатидан бутунлай бошқа бўлсада, тилисиз «ёв» билан беллашган пайтлар кўп бўлади. Биргина ўтган йил давомида йигирмага ҳодисаларнинг олди олинди. Бир қараганда бу рақам ютиб кичик, аммо шу рақам замрида бир неча миллион сўмлаб энорт бойлиги турибди, уларни омон саклашда ташаббускорлик ва мардлик кўрсатганларга тасанин айтмасангиз, иложи йўқ.

Элшод РАҲМАТОВ,
милиция майори.

БИЗНИНГ МУАММОЛАР

Яқинда пойтахтимиз — Тошкент шаҳрида ёнгиндан саклаш бошқармаси (ЕСБ) техник меъёр амалиёти бўлими ходимларининг ташаббуси билан ўзига хос анжуман бўлиб ўтди.

Анжуман ишида қатнашган барча мутахассислар лойиҳа тархлари (сметалари) ва курилиш жиҳозларининг баҳоси кундан-кунга ошиб бораётганини кетаётган бир паллада, турли хил муаммоларни келтириб чиқаётганини алоҳида тақидладилар. Жумладан, ёнгин хавфсизлигини таъминлаш бўйича кўзда тутилган ишларни бажариш маблағ масаласига бориб тақалапти.

Иштирокчиларнинг берган турли хил саволларига жумҳурият ИИБ ЕСБ бошлигининг ўринбосари ички хизмат полковники Р. Аблязис жавоб берга туриб, жумладан шундай деди: «Биз маблағ томонданни ёки бошқа масалада қандай муаммоларга дуч келмайлик, барби-бар ҳалқ мулкни ва ҳаётини ёнгиндан саклаш олдимизда турган аник, ягона мақсаддир. Мақсадини амалга ошириш эса бурушимиз».

Хозирда автоматик равишда ёнгиндан хабар берувчи ускуналардан фойдаланиш инкор этиб бўлмас зарурият бўлиб қолди. Бу борада давид қадамларни ташлаш мухандисларнинг олдига мухим вазифа қилиб қўйиши.

Техник меъёр амалиёти ишлари бўлими ходимларининг асосий вазифаси барча лойиҳа ишларини назорат қилиб, ёнгин хавфсизлигини таъминлаш бўйича керакли маслаҳатлар беришдан, шу лойиҳаларда йўл қўйилган хатоларни тўғрилашни қатъян талаб қилишдан иборат. Чунки курилиш ишининг бошланишига ана шу лойиҳа асос бўлади.

Ўтган йили ва шу йилнинг уч ойи мобайнида 32 да лоиҳалаш олий имлогоҳлари текширилиб, 452 бор хатога ўйл қўйилганини аниқланди.

Ишлаб чиқариш корхона ва идораларида олов чиқанлиги ҳақида автоматик равишда хабар берувчи мосламалар ёки автоматик равишда сув саҷратиши, кимёвий моддалар ишлатиш усули билан оловни ўчирадиган воситалар бўлиши керак.

Бундай мосламалар билан бугунги кунда 74 минг ҳалқ хўжалини ва давлат мусассаслари жиҳозланган (82 фоиз).

М. ИБРОҲИМОВ,
Узбекистон ИИБ ЕСБ бош мутахассиси ички хизмат майори.

БАХТСИЗ ХОДИСАМИ?..

— Каналдан машина тошилди, ҳайдовчиси ўлган, тезда етиб келинглар...

Шу йилнинг 18 февраль куни кеч соат 17 да Комсомол тумани ички ишлар бўлимининг навбатчилик қисмига ташвиши хабар тушди. Тезкор гуруҳ ўша заҳотиёқ фожия содир бўлган жой — «Ленинград» давлат хўжалигининг «ГЭС» қишлоғига етиб келиши.

Қишлоқ ўртасидан оқиб ўтвучи Киров номли канал бўйи кишилар билан гавжум эди. Сувдан давлат рақами 31-39 СИЛ бўлган оқ ранги «Москвич» енгил автомашинаси тортиб чиқарилди. Улов эгаси тумандаги «Москва» давлат хўжалигига яшовчи, 1955 йилда туғилган Аҳмад Алимов эканлиги маълум бўлди.

Хўш, бу фожия қандай рўй берди ўзи? Бахтсиз ҳодисанинг сабаби нима? Биз ўзимизни қизиқтирган ушбу саволга жавоб топиш мақсадида туман ички ишлар бўлимининг навбатчиси милиция майори Қурбон Турдиевга мурожаат қилидик.

— Ички ишлар бўлимига ҳозирча марҳум Аҳмад Алимовнинг 2 январь куни зарур юмуш билан уйдан қиқиб кетиб, қайтиб келмаганини маълум,— дейди милиция майори Қ. Турдиев.— Аммо у қариндошуруғлари томонидан қидиругва берилмаган. Ҳозирча ҳар хил гап-сўзлар ўрмалаб юриди. Фалокат сабаблари жиноят қидиругв гуруҳи ва туман прокуратуроси томонидан текширилмоқда.

А. НОРҚУЛОВ.

КИССАДАГИ ЗАҲАР

Ўрта Чирчиқ тумани ИИБ ходимлари туман марказида дайдиб юрган шубҳали шахсни бўлимга олиб келишиб. Мъълум бўлишича, у Олмалик шаҳрида истиқомат қиларкан. Илгари ҳам судланган Р. Водидов киссанидан 250 грамм марихуана топилди.

Туман ҳалиқ суди Р. Водидовни 2 йилга аҳлоқ тузатиш ишларига ҳукм этди.

Ҳ. МАҲМУДОВ.

Бир пайтлар офтобда қатиқ ялашган оғайнилар Жўраназар Гоиназаров ҳамда Худойберди Қозоқовлар Поп шаҳрида иттифоқо учрашиб қолдилар. Қулоқлашиб кўришганларидан сўнг гап гапи уланиб кетди. Орадан бирмунча вақт ўтгач, икковлари ҳам Чустга боришига қарор қилиши.

Ҳозирги замонда бир неча ўйлаб километр масофа ҳеч нарса эмас. Ҳоҳлаган жойингга бораверасан. Фақат истак бўлса бас. Автобус ҳам ҳаялламай уларни Чустга элтиб қўйди. Икки ўттоқ кафега киришида ва хумордан чиқиб сұхбатлашиши. Ўртада бир шиша ароқ. Майдалашиб. Тиниқ шиша ичиди жилва қилаётган оғу охирлаган сарн уларнинг ҳам тиллари чулдирашиб борар, кўзлари биёбиё қилиб қолганди.

Ширингина бўлиб ташқарига чиқиши. Иккени ҳам бўлар-бўлмасга ҳадеб иршар, бир-биринга гал бермай гапиради. Қўллар эса бир-бирининг елкасида.

Шу пайт бир йигит «Минск» белгили мотоциклни патиллатиб келиб қолди. «Спорт моллари» дўкони қаршисида уловини қолдириб, ўзи ичкарига кириб кетди.

Жўраназар бу сафар шеригига етиб келганинида.

Авто ва шоҳбекатларда турли-туман енгил автомашиналарнинг гуж бўлиб турганини кўргансиз, албатта. Ҳа, улар киракашлар. Айтайлик, фуқаро кийимида бўлсангиз, бошдан оёқ сизни яхшилаб кузатишади, кейин: «Қанча бerasiz, братан?» — деб сўрашади. Лақмалигинизга ишонч ҳосил қилишса, савдо пишади, бўлмаса йўқ. Йўлингиздан қолмаганингиз маъқул. Аммо ҳарбий кийимдаги солдат яқинлашса борми, бирни қўйиб, бирни тортқилашиб. Устамонлари шундай муносабатда бўлиб, солдатни авраб ташлайдики, у бечора ноилож «бағрини очган» ўша машинага ўтиради. Бу пул топишнинг бир йўлида.

Аммо Тошкентдай шаҳри азимда пул топишнинг бошқача йўллари ҳам бор экан. Буни Шаҳрисабз шаҳрида истиқомат қиливчи Асқар Жовлиев ва Исламилла Азизовлар «кашф» этишиди. Иккевон темир йўлнинг «Шимолий» шоҳбекатида айланиб юришганди. Ҳозиргина келиб тўхтаган поезд вагонидан кўрининшидан соддагина солдат йигит тушди. Яна юқорида кифтини келтирганимиздек манзара вужудга келди. Киракаш ҳайдовчилар бирнапсада уни ўраб олишиб. Икки йил мобайнида она тупроқ ҳидига зорицкан солдат юртдошлилар «мехрибон»лигидан гангиг қолганди. Лаб-лунжини табассумдан йигиштиролмай, дўлдай ёғинаётган саволларга пайдарпай жавоб қайтарарди.

— Раҳмат, ака!

— Мен уни чалғитиб турман. Сен эса мотоциклни бор! — деб тайинлади ва дўкон томонга шахдам одимлади.

Тушунган одамнинг садаси кетсанг арзиди. Худойберди ҳам ўтогининг кўнглидан ўтаётган мақсадни тилига чиқармасдан олдинроқ англаб етганди. «Маъқул» дегандек бошини қимирлатиб қўйдю ишга киришиб кетди.

АЙБИГА ИҚРОР ЭМАС

Ҳамма иш хамирдан қил сүргурандек осон кўчди.

Гоиназар Худойбердин кўп кутдирмади. Иккевон 73-46 НАА ракамли ўғрилик мотоциклга мингашиб, Попга қараб учиринида тушади. Шу ерда мотоциклни Қўқонда пуллашга келишиб олиши.

Эртаси куни Қўқонга қараб йўл олдик, — дейди Худойберди айбига иқор бўлиб. — Йўлда Жўраназар совқотиб қолди. Уша ерда учрашишимизни айтиб, орқамиздан келаётган машинага чиқиб кетди. Мен эса Фрунзе туманининг Қудук қишлоғига етиб келганимда,

мотоцикл бузилиб қолди. Ҳарчанд уринмай тузатолмадим. Кейин шу ерлик Нўймонжон Муқимовга 270 сўмга пулладим. Қўқонга бордимда, ўзимни кутиб турган шеригимга бўлган воқеани айтиб, 140 сўмни узатдим. Менинг тўрт нафар болам бор, енгиллик беришларинизни сўрайман.

Аммо жиноятнинг асосий ташаббускори бўлмиш Жўраназар айбига иқор бў-

соат 6-7.30 ларда Попга келсан, Қозоқов мотоциклда турниди. Уша куни меҳмонхонада қолдим ва унга мотоциклни эгасига қайтириш зарурлигини яна бир марта тайинладим. Кейин нима бўлганини билмайман. Бу ишни Қозоқовнинг ўзи қилиди. Менинг ҳеч қандай алоқам йўқ.

— Терговда бошқача кўрсатма берган эдингиз-ку? — сўрашди ундан.

Бу саволга ҳам Гоиназаров аввалдан тайёрлаб қўйган жавобини тўкиб солди.

— У пайтда мени мажбур қилишиди. Собитхон деган милиционер орқамга резина таёқ билан уриб, кўркитди. Кейин у нима деса, шунун ёзиб, имзо чекканман. Чўқаётган одам сув юза-сидаги хасга ёпишаркан. Жўраназарнинг бу ўйдирмалари ҳам шундан ўзга эмас эди. Зотан, суд ҳайъатининг кўлида рад этиб бўлмас далиллар, ҳужжатлар бор эди. Уларнинг ҳаммаси судланувчилар айбини холис баҳолаш учун етар-лидир.

Шундай қилиб, ҳар иккига йигитга Ҳозирининг жиноят мажмуси 125-моддаси 2-қисмига асосан айб қўйилди. Гоиназаров иккни, Қозоқов бир ярим йил муддатга озодликдан маҳрум этилди. Раҳмонали ҚОСИМОВ.

сўмлик маддий зарап қопланди. Эгриқўллар ўмарилган нарсаларни ўзлари вақтинча яшаб турган ётоқхонадан қелтириб бердилар.

Ниҳоят, Октябрь туманинг ҳалиқ суди ана шу ишни муҳокама қиласидан кун ҳам етиб келди. Айланувчи Жовлиевга сўз берилди.

— Гуноҳимга иқорман, — деди у қизарип-бўзарип.

— Метронинг «Ўзбекистон» бекатида биз тушдик, у эса ултуролмай қолди. 10-15 минут кутдик. Келавермагач, Талабалар шаҳарчасига жўнадик. Пушаймонман.

— Тўғри, уша куни Пирматовга нисбатан аҳмоқлик қилиб қўйдик, — деди иккичи айланувчи Азизов.

— Буни кейин айб қўйилди. Эртаси куни уни қелишиб олини тайинладим. Пирматов маъқул дегандек бошини ўзишади.

Икки йил ўзгалар юртида, етти ёт бегоналар орасида нонини топиб еган Пирматов бу сафар алданди. Еостири йўлининг «Ўзбекистон» бекатига келганди, янги дўстлари унинг жомадони ва сумкасини кўтаргича хайр-маъзурни насиҳа қилиб тушиб қолишиди. У эса ултурмади. Навбатдаги бекатда тушиб, ортига қайтди, излади, излади — ҳаммаси бекор кетди. Эртаси куни эса «Шимолий» шоҳбекатдаги ИИБга мурожаат қилиди. Кейин битта милиционер билан айланиб юриб, ногондик Исламилла топиб юртади. Эртаси куни эса Асқар ҳам юлга олини. Мусофирчиликдан қайтган Пирматовга етказилган 910

шилди. — Биз сени ҳозир нариги вокзалга олиб борамиз. Учовимиз билет оламида, эртага Ватанга жўнаймиз, келишибди?

Пирматов маъқул дегандек бошини ўзишади.

Икки йил ўзгалар юртида, етти ёт бегоналар орасида нонини топиб еган Пирматов бу сафар алданди. Еостири йўлининг «Ўзбекистон» бекатига келганди, янги дўстлари унинг жомадони ва сумкасини кўтаргича хайр-маъзурни насиҳа қилиб тушиб қолишиди. У эса ултурмади. Навбатдаги бекатда тушиб, ортига қайтди, излади, излади — ҳаммаси бекор кетди. Эртаси куни эса «Шимолий» шоҳбекатдаги ИИБга мурожаат қилиди. Кейин битта милиционер билан айланиб юриб, ногондик Исламилла топиб юртади. Эртаси куни эса Асқар ҳам юлга олини. Мусофирчиликдан қайтган Пирматовга етказилган 910

шилди. — Биз сени ҳозир нариги вокзалга олиб борамиз. Учовимиз билет оламида, эртага Ватанга жўнаймиз, келишибди?

Пирматов маъқул дегандек бошини ўзишади.

Икки йил ўзгалар юртида, етти ёт бегоналар орасида нонини топиб еган Пирматов бу сафар алданди. Еостири йўлининг «Ўзбекистон» бекатига келганди, янги дўстлари унинг жомадони ва сумкасини кўтаргича хайр-маъзурни насиҳа қилиб тушиб қолишиди. У эса ултурмади. Навбатдаги бекатда тушиб, ортига қайтди, излади, излади — ҳаммаси бекор кетди. Эртаси куни эса «Шимолий» шоҳбекатдаги ИИБга мурожаат қилиди. Кейин битта милиционер билан айланиб юриб, ногондик Исламилла топиб юртади. Эртаси куни эса Асқар ҳам юлга олини. Мусофирчиликдан қайтган Пирматовга етказилган 910

шилди. — Биз сени ҳозир нариги вокзалга олиб борамиз. Учовимиз билет оламида, эртага Ватанга жўнаймиз, келишибди?

Пирматов маъқул дегандек бошини ўзишади.

Икки йил ўзгалар юртида, етти ёт бегоналар орасида нонини топиб еган Пирматов бу сафар алданди. Еостири йўлининг «Ўзбекистон» бекатига келганди, янги дўстлари унинг жомадони ва сумкасини кўтаргича хайр-маъзурни насиҳа қилиб тушиб қолишиди. У эса ултурмади. Навбатдаги бекатда тушиб, ортига қайтди, излади, излади — ҳаммаси бекор кетди. Эртаси куни эса «Шимолий» шоҳбекатдаги ИИБга мурожаат қилиди. Кейин битта милиционер билан айланиб юриб, ногондик Исламилла топиб юртади. Эртаси куни эса Асқар ҳам юлга олини. Мусофирчиликдан қайтган Пирматовга етказилган 910

шилди. — Биз сени ҳозир нариги вокзалга олиб борамиз. Учовимиз билет оламида, эртага Ватанга жўнаймиз, келишибди?

Пирматов маъқул дегандек бошини ўзишади.

Икки йил ўзгалар юртида, етти ёт бегоналар орасида нонини топиб еган Пирматов бу сафар алданди. Еостири йўлининг «Ўзбекистон» бекатига келганди, янги дўстлари унинг жомадони ва сумкасини кўтаргича хайр-маъзурни насиҳа қилиб тушиб қолишиди. У эса ултурмади. Навбатдаги бекатда тушиб, ортига қайтди, излади, излади — ҳаммаси бекор кетди. Эртаси куни эса «Шимолий» шоҳбекатдаги ИИБга мурожаат қилиди. Кейин битта милиционер билан айланиб юриб, ногондик Исламилла топиб юртади. Эртаси куни эса Асқар ҳам юлга олини. Мусофирчиликдан қайтган Пирматовга етказилган 910

шилди. — Биз сени ҳозир нариги вокзалга олиб борамиз. Учовимиз билет оламида, эртага Ватанга жўнаймиз, келишибди?

Пирматов маъқул дегандек бошини ўзишади.

Икки йил ўзгалар юртида, етти ёт бегоналар орасида нонини топиб еган Пирматов бу сафар алданди. Еостири йўлининг «Ўзбекистон» бекатига келганди, янги дўстлари унинг жомадони ва сумкасини кўтаргича хайр-маъзурни насиҳа қилиб тушиб қолишиди. У эса ултурмади. Навбатдаги бекатда тушиб, ортига қайтди, излади, излади — ҳаммаси бекор кетди. Эртаси куни эса «

СПОРТ— ТИНЧЛИК ЭЛЧИСИ

Урта махсус милиция мактабида ўтказилайтган турли учрашувлар талабаларнинг мушоҳадасининг кенгайтириб қолмай, дам олишларига ҳам ижобий таъсир қилмоқда. Куни кечак мактаб клубида «Спорт тинчлик элчиси» деган мавзуда қизиқарли учрашув бўлиб ўтди. Мазкур тадбир милиция подполковниги, спорт устаси Эркин Отабеков ташаббуси билан уюштирилди. Таклиф қилинган меҳмонлар орасида бир неча бор жаҳон чемпионлари, хизмат кўрсатган спорт усталири, таникли спорчилар — А. Загребдинов (веслоспорт бўйича), В. Анискин (курашчи), С. Заболотний (сузиц бўйича)лар бор эди. Улар ўзлари қатнашган мусобақалардан ҳикоя қилиб, талабаларни қизиқтирган барча саволларга жавоб бердилар. Учрашув сўнгидаги ёш спорчилар ўз маҳоратларини намойиш қилишиди.

М. МИРАҲМЕДОВ.

СУРАТДА: ана шу учрашувдан лавҳалар.

Сураткаш Қ. АЛИЕВ.

ҲАММАМИЗ УЧУН ИБРАТ

Донолар бежиз ҳаётни оқар сувга қиёс этишмаган.

Сиҳат-саломатлик, тинчлик-хотиржамлик бўлса, кундалик юмушлар билан чор-атрофа югуриб, вақтни ўтказаверар экансан. Ҳаттоқи ўзинг билан ёнмаён ўтирадиган, гоят қадрдан бўлиб қолган ҳамкасингга ҳам эътибор қилмас экансан. Унинг нурли чехрасига йиллар улугворлик кўланкасими ташлашанини ҳам пайзамай қоларкансан.

Биз ҳам сал бўлмаса содиқ дўстимиз, маслакдошимиз Шерали Ҳусанбековнинг муборак тугилган куни яқинлашиб қолганини унутай дебмиз.

Шерали аканинг таржи-май ҳоли бошқаларники каби оддий: 1942 йилнинг 20 апрель куни пойттахт вилюятининг Қибири туманида таваллуд топган. Ҳамма қатори ўрта мактабни туғаллагандан сўнг ҳарбий хизматни ўтаган. Мехнат фаолиятини «Ўзбекхлопкомаш», сўнгра лак-бўёқ заводларида бошлаган. 1964 йилда эса Тошкент политехника олий билимгоҳида таҳсил ола бошлаган. 1969 йилдан бери ички ишлар соҳасида хизмат қилиб келмоқда. Айни кунларда эса жумҳурият ИИВ ДАНДа йўл ҳаракатини ташкил қилиш бўлими катта инспектори, унвони эса милиция подполковниги.

У кишининг бир неча

марталаб собиқ иттилоғ ва жумҳурият ИИВ фахрий ёрлиқлари, пул мукофотлари билан, биринчи ва учинчи даражали «Ҳалол меҳнати учун» медали билан тақдирланганини қўяверинг. Биз учун энг ибратлиси, Шерали аканинг жамоамиз ўртасида қозонган ҳурмат-эътибори, каталарга чин маънода ука, кичикларга эса ака бўла олганлиги.

Ана шундай инсон азиз умрининг эллигинчи баҳорини қаршилашиб. Биз унга яна камида шунчак йиллик умр тилаймиз. Бахтимизга соғ-омон бўлинг, Шерали ака!

ИИВ ДАНД ҳодимлари.

Пешонасига шу ёзилган эканми, ҳарқалай Фотимахоннинг биринчи турмушки бузилди. Қушнинг ҳам ини бузилмасин, деган нақл бежиз эмас экан. У кўпинча отадан тирик етим бўлган ўғли Нельматилла га қараб ич-ичидан эзилар, ёлғиз қолган пайтларида эса кўзларидан оқсан жолаларни тўхтатишга қурби етмасди. Аммо на иложки, осмон йироқ, ер қаттиқ бўлса!

Худонинг ўзи ҳамма жонзотни жуфти билан яратган. Ёлғизлик унинг ўзигагина муносиб. Фотимахон узоқ давом этган муроҳазалардан сўнг Бувайда туманинг Алимерган қишлоғида яшовчи Ўқтамжон Раҳимовга иккичи бор турмушга чиқди. Бу ёриз көронғу, аммо ҳар ҳолда тўйдан олдин биттагина боласига озор бермаслий ҳақида Ўқтамжоннинг ваъдасини олгандир. Агар шу рост бўлса, Ўқтамжон ваъдасининг устидан чиқди. Жуфти ҳалоли бўлган аёлнинг боласига бирор марта қаттиқ-қуруқ гапирмади. Эҳтимол у шу ўрндан тантилигу раҳмдиллини ошириб юбориб, хатога йўл очиқ эди унинг учун.

Белгили магнитофонни касетаси билан ўғирлаб чиқиб, ҳамқишлоғи Бурхонжон Алиевга 140 сўмга пуллади. Текин пулни бир ой мобайнида майда чайнадио мазасига ўрганиб қолди. Қолаверса, бу ишнинг ҳидини ёч ким сезмади. Демак, нарабатдаги «инжодий режалар» сари йўл очиқ эди унинг учун.

Утган йил 6 декабрь куни кечаси соат 24 ларда кўшниси Каримжон Эргашевнинг «қадам ранжида» қилиди. Каримжоннинг минг сўмга сотиб олган «Латгале» деган электр раандасини ўмариб чиқди. Эртаси куни эса ҳамқишлоғи Туробжон Тожиевнинг борди.

— Мана шу раандани сотиб берсангиз, пути керак бўлиб қолди. Кроссовка олмоқчидим, — деди.

Туманимизда инжита содда одам бўлса, бу киши биттаси, агар биттагина содда одам бўлса, ўча ҳам шу — Туробжон экан. Нельматилла үзимизники деганига ишониб, унинг буюмини шу қишлоқлик Холдорали Раҳматуллаевга 350 сўмга сотиб берди. Аммо бу сафар текин луқма Нельматилланинг томогига тицилиб қолди.

Халиқ суди шу йил 20 февраль куни бу ишни кўриб чиқди. Ишламай ютиш нархи уч минг сўм бўлган «Токио» номли электр мусиқа асбобини кўз остига олиб ўтилди. Ниҳоят, шунчак кун бошпана бергани учун раҳматлар ёғдириб, ўртоғи билан хайрлашиб чиқиб кетди. Аммо уйига бормади. Кечгача туман марказидаги ўйнингда ўтириди. Соат 23 ларда миёсида пишиб етилган режасини амалга оширишга чорланди. Нодиржонларнинг ҳовлисига чорбог томондан кириб келди. «Токио» турадиган ўйга яқин-

боғина чажалоқ. Тишсиз оғзини очиб, йиғлаяпти. Айтингчи, ким ўша боланинг келакаганинг айтиб бера олади? Орадан йиллар ўтиб, у олим бўлар ёки ўғри — буни ёч ким билмайди. Нельматилла ҳам бир пайтлар шундай эди-ку?! Наҳотки у тўғриликни эмас, ўғриликни тутлади? Атрофдаги кишиларнинг бепарвонлиги бунинг биринчи сабабидир. Таажужубдан ёқа ушлайсан киши, у 13 кун уйидага бўлмабди онаси ҳам, ўғай бўлсада отаси ҳам хавотир олишмабди. Нотаниш боланинг кимлигиги сўрамай-суриштиримай уйидан жой берган Нодиржоннинг ота-онасига ҳам қоийл қолмай илож йўқ. Унинг олдинги ўғриларни ҳам айнан ўзи яшётган қишлоғига, ҳамқишлоқлари кўз ўнгига содир бўлгану ёч ким сезмаган.

Энди шу пайтгача журъатимиз етмаган, аммо тилимизда турган бир гапни ҳам айтиб олайлик. Бунинг учун Нельматилланинг ота-оналари бизни маъзур тутишисин, Эҳтимол Фотимахоннинг биринчи турмушки бузилмаганида, Нельматилла ўз отасининг тарбиясида бўлганида, ҳаётда бунчалар қоқилмаган бўлармиди..

Айтимочимизки, турмуш куришу ажralиб кетишни одатий ҳол деб қабул килувчилар фикрларидан қайтишнлар, Нельматиллалар сони кўпаймасин, одамлар!

Рахматилла ЖУРАЕВ,
Бувайда тумани ИИВ катта терговчиси милиция капитани.

Акрамжон УМАРОВ,
милиция майори.

Муҳаррир
Зокир ОТАЕВ.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700029,
Тошкент, Лопатин кўчаси, 1.

Телефонлар: муҳаррир — 54-37-91, муҳаррир ўрибосари — 39-77-23, муҳбирлар бўлими — 59-26-58, 59-20-92, умумий бўлими — 59-21-21.

Обуна раҳами — 64615.

Узбекистон Жумҳурятини «Шарқ»
нашриёт-матбаачилик концерни
босмахонаси. 700083, Тошкент,
Ленинград кўчаси, 32.

* Кўчириб босишида «Постда»дан эканлигини кўрсатиш шарт. * Мақолада келтирилган раҳаматлар, фантлар ва бошқа маълумотлар учун, шунганингдек, очиқ ўзлон қилинини мумкин бўлмаган. Муаллиф унинг муроҳазаси таҳририлар таҳлил қилинмайди ва цайтарилмайди.